

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
OBCHODNÁ FAKULTA

Evidenčné číslo: 102004/B/2022/36122167630460676

ROZVOJ VIDIEKA VO VYBRATEJ DESTINÁCII
CESTOVNÉHO RUCHU

Bakalárska práca

2022

Veronika Horčíčková

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
OBCHODNÁ FAKULTA

ROZVOJ VIDIEKA VO VYBRATEJ DESTINÁCII
CESTOVNÉHO RUCHU

Bakalárska práca

Študijný program: podnikanie v cestovnom ruchu a službách

Študijný odbor: ekonómia a manažment

Školiace pracovisko: Katedra cestovného ruchu

Vedúci záverečnej práce: doc. Ing. Anna Micháľková, PhD.

Bratislava 2022

Veronika Horčíčková

Čestné vyhlásenie

Vyhlasujem, že som túto prácu vypracovala samostatne a všetky použité literárne zdroje som uviedla v zozname použitej literatúry.

V Bratislave, dňa

.....

Veronika Horčíčková

Pod'akovanie

Moja veľká vd'aka patrí vedúcej bakalárskej práce doc. Ing. Anne Micháľkovej, PhD. za ochotu, trpezlivosť a cenné rady pri spracovávaní mojej záverečnej práce.

ABSTRAKT

HORČIČKOVÁ, Veronika: *Rozvoj vidieka vo vybratej destinácii cestovného ruchu* – Ekonomická univerzita v Bratislave. Obchodná fakulta; Katedra cestovného ruchu. – Vedúci záverečnej práce: doc. Ing., Anna Micháľková, PhD. – Bratislava: OF EU, 2022, 47 s.

Naša záverečná práca je vypracovaná na tému rozvoj vidieka vo vybratej destinácii cestovného ruchu. Cieľom záverečnej práce je pomocou primárnych a sekundárnych zdrojov skúmania zhodnotiť možnosti rozvoja vidieckeho cestovného ruchu v obciach, ktoré patria do občianskeho združenia Naše Jadro. Hlavný cieľ našej práce sme si konkretizovali pomocou troch čiastkových cieľov - zhodnotenie súčasného stavu rozvoja obcí, skúmanie objektov cestovného ruchu ako ubytovacích, stravovacích zariadení, kultúrnych a športových zariadení na území riešených obcí a tretím čiastkovým cieľom je pomocou dopytovania starostov obcí na riešenom území zistiť ďalšie možnosti a plány rozvoja obcí. Naša práca obsahuje 3 obrázky, 1 schému, 1 graf a 5 tabuliek. Práca je rozdelená do štyroch kapitol. V prvej kapitole charakterizujeme základné pojmy týkajúce sa vidieku a rozvoju vidieka. V ďalšej kapitole si spomenieme hlavný cieľ práce a čiastkové ciele. V tretej kapitole si predstavíme metódy práce a predmet skúmania. Posledná, výsledková, kapitola je zameraná na vyhodnotenie možností rozvoja obcí. Hlavným výstupom našej práce sú teda odporúčania na využitie potenciálu územia pre rozvoj cestovného ruchu.

Kľúčové slová:

miestna akčná skupina, LEADER, rozvoj vidieka, vidiecky cestovný ruch

ABSTRACT

HORČIČKOVÁ, Veronika: *Rural development in a tourism destination* – The University of Economics in Bratislava. Faculty of Commerce; Department of Tourism. – Supervisor: Assoc. Prof. Dipl. Ing. Anna Micháľková, PhD. – Bratislava: FC EU, 2022, 47 p.

Our final thesis is elaborated on the topic of rural development in a selected tourist destination. The aim of the final thesis is to evaluate the possibilities of development of rural tourism in the municipalities that belong to the civil association Naše Jadro with the help of primary and secondary research sources. We objectified the main goal of this thesis using three sub-objectives - evaluation of the current state of development of municipalities, research of tourism facilities as accommodation, catering facilities, cultural and sports facilities in the municipalities and the third sub-objective is to find out more opportunities and development plans of municipalities. The thesis contains 3 pictures, 1 diagram, 1 graph and 5 tables. The thesis is divided into four chapters. In the first chapter we characterize the basic concepts related to rural areas and rural development. The following chapter is devoted to the main goal of the work and sub-goals. The third chapter will introduce the methods of work and the subject of research. The last chapter contains the results and is focused on evaluating the possibilities of community development. The main output of our work will be therefore recommendations and opportunities of use of potential areas for the development of tourism.

Key words:

local action group, LEADER, rural development, rural tourism

Obsah

ÚVOD.....	9
1. SÚČASNÝ STAV RIEŠENEJ PROBLEMATIKY DOMA A V ZAHRANIČÍ	11
1.1. Rozvoj vidieka.....	11
1.1.1. Charakteristika Miestnej akčnej skupiny	15
1.1.2. Metóda LEADER	16
1.2. Vidiecky cestovný ruch.....	17
1.2.1. Predpoklady pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu.....	19
2. CIEĽ PRÁCE.....	21
3. METODIKA PRÁCE A PREDMET SKÚMANIA	22
3.1. Metodika práce	22
3.2. Predmet skúmania	24
4. VÝSLEDKY PRÁCE	31
4.1 Súčasný stav predpokladov pre cestovný ruch riešeného územia.....	31
4.2 Možnosti rozvoja cestovného ruchu v obciach Špačince a Jaslovské Bohunice .	34
4.3 Možnosti rozvoja na základe OOCR a VÚC.....	35
4.4 Komparácia OZ Naše Jadro a OZ MAS 11 PLUS.....	36
4.5 Odporúčania a možnosti ďalšieho rozvoja obcí	38
ZÁVER.....	42
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	43

Úvod

Čoraz viac ľudí sa presúva z mestských osídlení do vidieckych za vidinou pokoja a klľudu od mestského ruchu. Liberalizácia trhu vyvolala rast cien pôdy na území väčších miest, čo viedlo k tomu, že sa stavia oveľa viac nových bytov za hranicami miest, v obciach v bližších i vzdialenejších prímestských zónach, kde je pôda (pozemky) lacnejšia. V posledných rokoch sa zmenila aj sociálna situácia obyvateľov, čo sa prejavuje zmenami v hodnotách a potrebách ľudí spojených s bývaním, kde sa začína prejavovať rastúci záujem o bývanie v rodinných domoch a na dedine. U niektorých kategórií obyvateľov miest sa objavuje tendencia odsťahovať sa z panelových sídlisk a hľadať „vyššiu kvalitu“ bývania najmä v novo zakladaných lokalitách predmestskej a prímestskej rodinnej zástavby. (Gajdoš, 2012). Práve preto sa obce snažia dosiahnuť čo najvhodnejšie podmienky pre život, aby ľudia z miest prichádzali do obcí. Avšak obce si veľa krát nedokážu pomôcť sami, a tak potrebujú finančné prostriedky alebo prípadne pomoc od iných obcí. Práve preto vznikli Miestne akčné skupiny (skratka MAS), ktoré zoskupujú viacero zástupcov verejného, podnikateľského a občianskeho sektoru, ktoré pôsobia na celistvom a súdržnom území. MAS si spracuje a následne realizuje stratégiu rozvoja na základe princípov prístupu LEADER. Realizácia stratégie spočíva predovšetkým v rozhodovaní o podpore projektov.

Naša bakalárska práca sa zaoberá rozvojom vidieka vo vybratej destinácii cestovného ruchu. Ako našu destináciu sme si zvolili územie občianskeho združenia Naše Jadro, do ktorého patria obce Jaslovské Bohunice, Špačince, Trakovice, Malženice, Ratkovce, Žlkovce, Pečeňady, Radošovce a Dolné Dubové. Tieto obce ležia na území Trnavského samosprávneho kraja a majú výbornú polohu neďaleko miest Trnava, Piešťany, Hlohovec ale aj Bratislava. Práve preto by sa tieto obce mali snažiť o rozvoj cestovného ruchu, aby prilákali širšie obyvateľstvo z väčších miest, aby spoznali krásy života na vidieku a aby sa viac prikláňali k vidieckemu cestovnému ruchu, agroturistike a ekoagroturistike.

V našej bakalárskej práci si v teoretickej časti bližšie predstavíme problematiku rozvoja vidieka, vysvetlíme si bližšie pojmy vidiecky cestovný ruch, charakterizujeme si miestnu akčnú skupinu a princíp LEADER.

V ďalšej časti sme si zadefinujeme náš hlavný cieľ práce a naše čiastkové ciele. Hlavný cieľ našej bakalárskej práce je pomocou primárnych a sekundárnych zdrojov skúmania zhodnotiť možnosti rozvoja vidieckeho cestovného ruchu v obciach, ktoré patria do občianskeho združenia Naše Jadro. Prvý čiastkový cieľ našej práce je zameraný

zhodnotenie súčasného stavu rozvoja obcí. Náš ďalší čiastkový cieľ je zameraný na skúmanie objektov cestovného ruchu ako ubytovacích, stravovacích zariadení, kultúrnych a športových zariadení na území riešených obcí. Tretí čiastkový cieľ našej práce je pomocou dopytovania starostov obcí na riešenom území zistiť ďalšie možnosti a plány rozvoja obcí. Taktiež si plne zanalyzujeme predmet skúmania – územie OZ Naše Jadro, kde zistíme geografické, demografické i sociálne danosti nášho riešeného územia.

V poslednej časti, a teda vo výsledkoch práce si zhodnotíme súčasný stav predpokladov pre rozvoj cestovného ruchu. Taktiež tu použijeme metódu dopytovania starostov obcí, od ktorých zistíme ich plány do budúcnosti. Hlavným výstupom našej práce sú odporúčania a možnosti na využitie potenciálu územia pre rozvoj cestovného ruchu.

1. Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

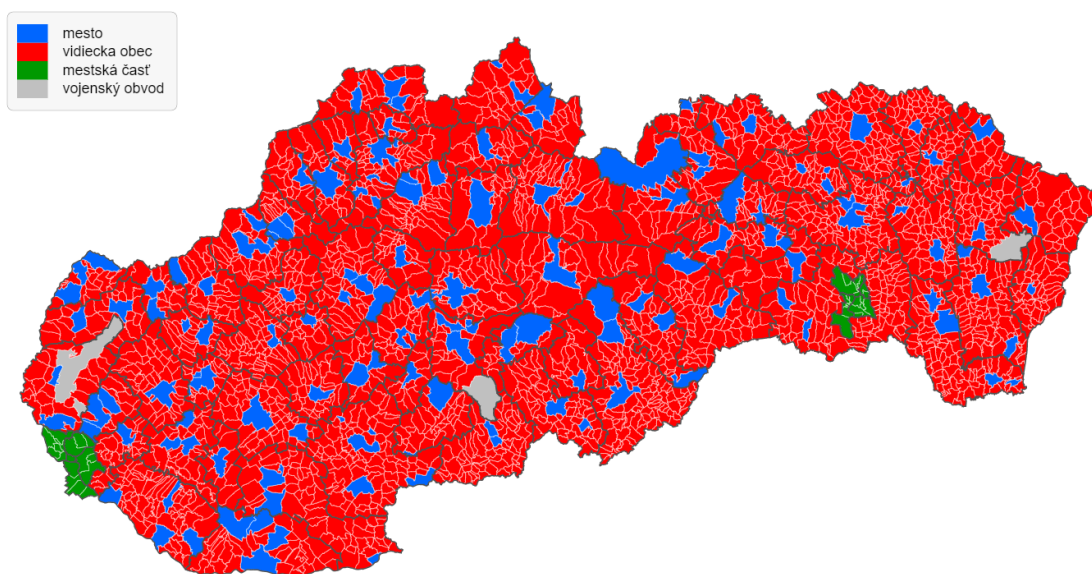
Táto kapitola sa zaoberá teoretickými poznatkami na lepšie pochopenie problematiky v riešenej bakalárskej práci. Vymedzíme si pojmy ako rozvoj vidieka, miestna akčná skupina a jej ciele, iniciatíva LEADER a taktiež si vymedzíme pojem vidiecky cestovný ruch.

1.1. Rozvoj vidieka

Vidiecke územie sa už dávno nespája len s poľnohospodárstvom a práve preto je rozvoj vidieka komplexná téma, ktorá sa nedá zjednodušiť. Okrem iného, Európska únia priniesla rozvoj vidieka spolu s metódou Leader, ktorý realizujú miestne akčné skupiny (MAS) v konkrétnych oblastiach. (Nunvarova, 2014)

Celkový počet vidieckych obcí na Slovensku je 2749. (Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2017)

Obrázok č. 1 Rozdelenie obcí podľa ich typu

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov (2017) Dostupné na:

http://www.sodbtn.sk/obce/obce_typ_mapa.php

Rozvoj vidieka môžeme podľa definovať ako trvalo udržateľný proces ekonomických, sociálnych, kultúrnych a environmentálnych zmien navrhnutý na zlepšenie dlhodobého blahobytu celej komunity. (Moseley, 1996)

Nasledujúce slová sú kľúčové pre pochopenie pojmu „rozvoj vidieka“:

- Trvácnosť (nie krátkodobosť)
- Udržateľnosť (rešpektovanie nášho kultúrneho dedičstva)
- Je to proces
- Ekonomické (týkajúce sa produkcie, distribúcie, výmeny tovarov a služieb)
- Sociálne (týkajúce sa medziľudských vzťahov)
- Kultúrne (týkajúce sa spôsobov života)
- Environmentálne (týkajúci sa nášho okolia)
- Navrhnuté (nie prirodzené sa vyvíjajúce)
- Dlhodobé (týkajúce sa nie rokov, ale desaťročí)
- Blahobyt (nie len materiálne bohatstvo)
- Celok (vrátane všetkých sociálnych skupín, pohlaví, vekových skupín)
- Komunita (všetci ľudia pracujúci a žijúci v danej oblasti) (Moseley, 1996)

Rozvoj vidieka ako uvádza Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka (MPRSR) *„je vo všeobecnosti termín používaný na označenie činností a iniciatív, ktoré sú zamerané na zvýšenie životného štandardu v mimomestských oblastiach, v krajine a vo vidieckych sídlach.“*

Podľa Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka (MPRSR) *„Aktivity rozvoja vidieka sú hlavne zamerané na sociálny a ekonomický rozvoj oblastí a sú súčasťou SPP (Spoločná poľnohospodárska politika). Rozvoj vidieka na Slovensku napreduje aj prostredníctvom opatrení Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 a Operačného programu Rybné hospodárstvo SR. Samostatnou, ale neoddeliteľnou podporou sú schémy financované prostredníctvom priamych platieb.“*

Poznáme 4 teoretické body, na základe ktorých môžeme lepšie pochopiť podstatu rozvoja vidieka:

1. *„Postupné vzd'alo vanie vidieckosti od pôdohospodárstva viedlo ku konceptuálnym problémom, ktoré sú naďalej prehľbované, keďže už aj samotné pôdohospodárstvo je ťažko definovateľné kvôli priemyselným, (bio)technologickým a post-industriálnym procesom, ktoré odporujú základnej podstate prvotnej výroby*
2. *Sporné a rozdielne chápanie vidieckosti s početnými významami môže byť považované za akýsi „hybrid“, ktorý zjednocuje pôvodne samostatné javy v rámci spoločnej priestorovej platformy*

3. *Pretvorenie konceptu vidieckosti, vyplývajúce z komplexného vzájomného pôsobenia a konfliktov medzi globalizačnými systémami a vidieckymi špecifikami, ktoré viedlo k súčasnému pripisovaniu dôležitosti dotknutým aktérom (agentúry, správne orgány, farmy, atď.) hovorí, že „vidiek“ je interpretovaný a zažitý rôznymi sociálnymi aktérmi a je zakotvený v ich zvykoch*
4. *Prepracovaný koncept vidieckosti, ktorý vyplní dieru medzi geografickými oblasťami a ich sociálnym zastúpením, je výsledkom jeho znovuobjavenia v kontexte politiky Európskej Únie, ktoré slúži rôznym účelom.“ (Šálka, Sarvašová, 2011)*

Pôdohospodárstvo bolo postupne zosadené z jeho dominantného postavenia prostredníctvom procesu rozvoja vidieckeho územia.

„Rozvoj vidieka sa stal aktuálnou záležitosťou socio-ekonomickej praxe a politiky, pričom prechádza za hranice modernizácie pôdohospodárstva a zvyklostí farmárskych rodín a zahrňuje mnoho aktérov, sektorov, praktík a zvykov, priestorových kontextov a aj súčastí inovačnej politiky.“ (Šálka, Sarvašová, 2011)

Preto môžeme definovať rozvoj vidieka za viacúrovňový proces, do ktorého je zapojených množstvo aktérov a je ohraničený množstvom aspektov.

Rozvoj vidieka na Slovensku je riadený na národnej úrovni prostredníctvom Programu rozvoja vidieka (PRV), financovaného z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a národných príspevkov.

Program rozvoja vidieka

Program rozvoja vidieka stanovuje prioritné prístupy a činnosti na splnenie potrieb konkrétnej geografickej oblasti, ktorú pokrýva. (European Network for Rural Development) *„Priority rozvoja vidieckeho cestovného ruchu sú súčasťou strategického dokumentu Program rozvoja vidieka.“ (Jarábková, Malachovský, Palenčíková, 2021)*

Program rozvoja vidieka predstavuje pomoc z fondov Európskej únie a zameriava sa na posilnenie konkurencieschopnosti v oblasti poľnohospodárstva, lesníctva a potravinárstva. (Program rozvoja vidieka, 2015)

Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV)

Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka „podporuje európsku politiku pre rozvoj vidieka. Preto sa z neho financujú programy rozvoja vidieka vo všetkých členských štátoch a regiónoch Únie. Programy sa vytvárajú v spolupráci medzi Európskou komisiou a členskými štátmi, pričom sa v nich zohľadňujú strategické usmernenia pre politiku rozvoja vidieka, ktoré prijala Rada, a priority ustanovené v národných strategických plánoch.“ (European Commission)

CLLD (Miestny rozvoj vedený komunitou)

Je to nástroj, pomocou ktorého sa zapájajú miestni aktéri do rozhodovania o sociálnom, enviromentálnom a ekonomickom rozvoji svojho územia. Pochádza z anglického výrazu „Community Led Local Development“ Tento nástroj je stavaný na princípe „zhora nadol.“ Tieto partnerstvá dostávajú dlhodobé finančné prostriedky z európskych fondov. Hlavný orgán, ktorý zodpovedá za implementáciu CLLD na národnej úrovni je Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej Republiky. (European Commision)

Národná sieť rozvoja vidieka

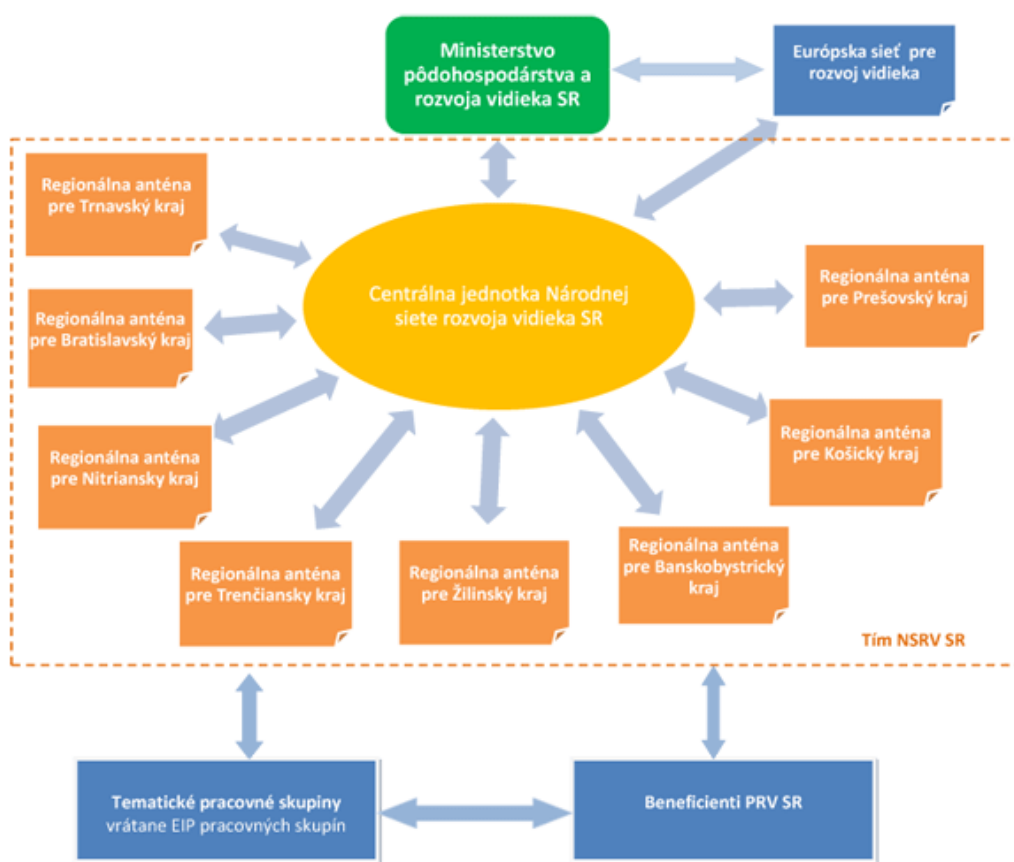
Národná sieť rozvoja vidieka je sieť, ktorú tvoria organizácie a správne orgány pôsobiace na slovenskom vidieku, ktoré sa podieľajú na implementácii programu rozvoja vidieka. Táto sieť priamo spolupracuje s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky a Európskou sieťou pre rozvoj vidieka.

Hlavným cieľom je podľa Národnej siete rozvoja vidieka:

- zintenzívniť účasť zapojených strán na vykonávaní rozvoja vidieka;
- zvýšiť kvalitu realizovania programov rozvoja vidieka;
- oboznámiť verejnosť a možných prijímateľov o politike rozvoja vidieka a o príležitostiach financovania;
- podporovať inovácie v poľnohospodárstve, výrobe potravín, lesnom hospodárstve a vo vidieckych oblastiach;

V nasledujúcej schéme môžeme vidieť štruktúru siete, ktorú okrem centrálnej jednotky tvorí aj osem regionálnych antén, ktoré pôsobia na území Slovenska. (Národná sieť rozvoja vidieka, 2015)

Schéma č.1 Organizačná štruktúra Národnej siete rozvoja vidieka SR

Zdroj: Národná sieť rozvoja vidieka (2015) Dostupné na: <https://www.nsrv.sk/index.php?pl=17>

1.1.1. Charakteristika Miestnej akčnej skupiny

Rozvoj vidieka sa organizuje pomocou miestnych akčných skupín.

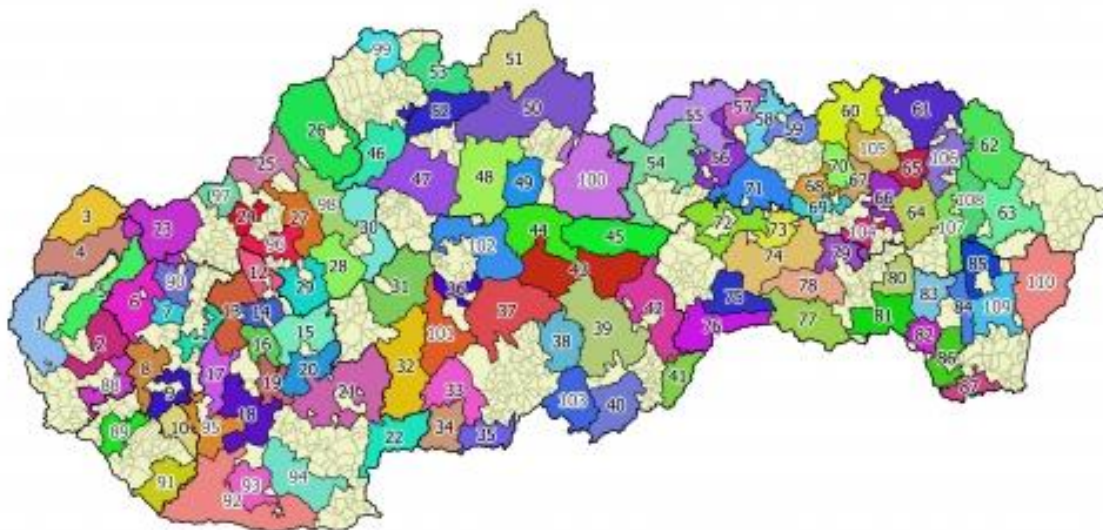
Zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov definuje MAS ako „verejno-súkromné partnerstvá, v ktorých majú svoje zastúpenie miestne komunity, podnikatelia, verejná správa, poľnohospodárske a lesnícke subjekty, mladí ľudia, ženy a iní aktéri na miestnej úrovni. Podmienkou je, aby zástupcovia súkromného sektora (vrátane mimovládnych organizácií) tvorili minimálne 50% partnerstva.“ (Hladký, Rajčáková, 2017)

Miestna akčná skupina (skratka MAS) je zoskupenie predstaviteľov verejného, súkromného a občianskeho sektoru, ktoré pôsobí na súdržnom a celistvom území. Každá miestna akčná skupina musí spĺňať základné podmienky týkajúce sa partnerstva, územia pôsobnosti a stratégie rozvoja:

- Počet obyvateľov musí byť vyšší alebo rovný ako 10 000 a nižší alebo rovný ako 150 000

- Hustota daného územia nemôže presiahnuť 150 obyv./km²
- Minimálny počet obcí musí byť sedem
- Musí byť zastúpená občianskym združením
- Členovia MAS musia mať na území trvalý alebo prechodný pobyt, sídlo alebo prevádzku
- Každá MAS musí mať vypracovanú stratégiu miestneho rozvoja vedeného komunitou (stratégia CLLD) s jasne určenými prioritami a cieľmi (Národná sieť rozvoja vidieka, 2015)

Obrázok č. 2 **Zoznam schválených miestnych akčných skupín pre obdobie implementácie 2014 – 2020**

Zdroj: Národná sieť rozvoja vidieka (2015) Dostupné na: <https://www.nsrv.sk/?pl=91>

V súčasnosti je schválených 110 miestnych akčných skupín. Miestne akčné skupiny fungujú na princípe LEADER.

1.1.2. *Metóda LEADER*

Táto metóda sa považuje za inovatívny prístup pre rozvoj vidieka a jeho politiku. Hlavnou myšlienkou je teda podporovať rozvoj na báze využitia miestneho potenciálu územia, teda na podstate využívania vnútorných zdrojov. Názov LEADER vychádza z francúzskeho spojenia a znamená spájanie aktivít, ktoré podporujú hospodársky rozvoj vidieka

Na základe tohto prístupu vznikajú v danej oblasti verejno-súkromné partnerstvá nazývané miestne akčné skupiny (MAS).

Táto metóda vznikla v roku 1991 ako iniciatíva Európskeho spoločenstva, pre ktorú sú charakteristické nové myšlienky a nové metódy v rozvoji vidieka. Po roku 2007 sa stala povinnou súčasťou Programu rozvoja vidieka.

„Na Slovensku sa nástroj LEADER začal implementovať v programovom období 2007-2013 v rámci prioritnej osi 4 Programu rozvoja vidieka SR 2007-2013 (finančne zabezpečenom z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka), kedy v roku 2008 bol 15 združeniam po splnení stanovených podmienok udelený štatút MAS a prvé projekty boli prostredníctvom MAS realizované v roku 2010.“ (Hladký, Rajčáková, 2017)

Kľúčovými znakmi pre tento rozvojový nástroj sú:

1. Prístup „Zdola nahor“
2. Inovácie
3. Spolupráca
4. Sieťovanie
5. Integrované akcie
6. Verejno-súkromné partnerstvo
7. Stratégia miestneho rozvoja. (Národná sieť rozvoja vidieka, 2015)

LEADER je metóda miestneho rozvoja, ktorá sa používa už 30 rokov na zapojenie miestnych aktérov do navrhovania a realizácie stratégií, rozhodovania a pridelovania zdrojov na rozvoj ich vidieckych oblastí.

Realizuje ho približne 2 800 miestnych akčných skupín (MAS), ktoré pokrývajú 61 % vidieckeho obyvateľstva v EÚ a spájajú zainteresované strany z verejnej, súkromnej a občianskej spoločnosti v určitej oblasti (situácia ku koncu roka 2018).

V kontexte rozvoja vidieka sa LEADER implementuje v rámci národných a regionálnych programov rozvoja vidieka (PRV) každého členského štátu EÚ, spolufinancovaných z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka. (European Network for Rural Development)

1.2. Vidiecky cestovný ruch

„Vidiecky cestovný ruch je forma cestovného ruchu spojená s pobytom vo vidieckom prostredí. Zvyčajne ide o činnosti spojené s návratom k prírode, s možnosťou ubytovania vo vidieckych domoch a rôznych ubytovacích zariadeniach na vidieku, kde je súčasťou ponuky

aj možnosť stravovania sa alebo vlastnej prípravy stravy a vykonávania rozličných aktivít spojených s pobytom na vidieku.“ (Patúš, 2007)

Vidiecky turizmus je druh turizmu, ktorý je spojený prevažne s jednoduchšími formami ubytovania s možnosťami spoznávania vidieckeho prostredia. Súčasťou môže byť aj agroturizmus, ktorý je spojený s ochutnávaním miestnych produktov a jedál. Je to teda súbor činností zameraných na uspokojovanie potrieb spojených s cestovaním a pobytom vo vidieckom prostredí. (Kerekeš, 2020)

Podľa Slobodníkovej (2020) je to forma cestovného ruchu, ktorá sa snaží priblížiť k hodnotám vidieka, k jeho kultúre a tradíciám.

Cieľom je:

- *„Zapojiť miestne obyvateľstvo do poskytovania služieb,*
- *Jeho ochota podieľať sa na uspokojovaní potrieb návštevníkov,*
- *Otvorenosť a pohostinnosť hostiteľskej rodiny,*
- *Jazyková pripravenosť.“ (Slobodníková,2020)*

Podľa Svetovej organizácie cestovného ruchu (UNWTO) je vidiecky turizmus druh turistickej aktivity spojený so širokou škálou aktivít v prírode, spojených s poľnohospodárstvom, vidieckou kultúrou, rybolovom a prehliadkami pamiatok. Aktivity vidieckeho turizmu sa uskutočňujú vo vidieckych oblastiach, ktoré sú charakteristické :

- a) Nízkou hustotou obyvateľstva
- b) Využitím pôdy najmä na poľnohospodárske účely
- c) Tradičným životným štýlom

Súčasťou vidieckeho cestovného ruchu je aj agroturistika, ktorá sa spája s uspokojením potrieb v poľnohospodárskom podniku alebo u agropodnikateľa, ktoré sú spojené so spoznávaním tradícií a remesiel, zvierat a ich spôsobom života a môžu tam byť vykonávané rôzne športovo-rekreačné aktivity. Využívajú sa pri tom miestne zdroje a suroviny a taktiež miestna infraštruktúra. Agroturistika je považovaná za udržateľnú formu cestovného ruchu. Ak sa všetky tieto aktivity organizujú na ekologicky hospodáriacich farmách, môžeme hovoriť o ekoagroturistike.

Podľa štúdie (OECD, Tourism strategies and rural development, 1994) by mal vidiecky cestovný ruch byť:

- Lokalizovaný vo vidieckych oblastiach
- Funkčne vidiecky, postavený na zvláštnostiach vidieckeho sveta: malovýroba, otvorený priestor, kontakt s prírodou, kultúrne dedičstvo a tradičná spoločnosť a postupy
- Je vidiecky vo svojom meradle – z hľadiska budov a sídiel, ktoré sú menšie
- Tradičný charakter, ktorý rastie pozvoľna a organicky, spojený s miestnymi rodinami, bude sa snažiť o dlhodobý rozvoj územia
- Udržateľný, a teda bude prospievať k udržateľnému rozvoju v oblasti a k ochrane miestnych zdrojov. Vidiecky turizmus by sa mal považovať skôr za potenciálny nástroj ochrany a udržateľnosti než za nástroj urbanizácie a rozvoja
- Je rôznorodý, a teda reprezentuje komplexný vzor vidieckeho prostredia, ekonomiky a jej histórie

„Podľa zamerania rozlišujeme tri základné skupiny vidieckeho cestovného ruchu:

- **vidiecky cestovný ruch zdôrazňujúci udržateľnosť** – alternatívny, zelený, ekologický, zodpovedný, udržateľný alebo zamiatový
- **vidiecky cestovný ruch prezentujúci diverzitu rôznych atraktivít typických pre vidiecky cestovný ruch:** miestny, kultúrny, gastronomický, prírodné zameraný,
- **vidiecky cestovný ruch viazaný na poľnohospodárstvo** – farmársky, agroturistika, ekoagroturistika alebo dovolenka na roľníckom dvore“ (Jarábková, Malachovský, Palenčíková, 2021)

1.2.1. Predpoklady pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu

Každá obec by mala pri koncipovaní vidieckej turistiky a agroturistiky brať ohľad na jeho danosti, a to prírodné atraktivity a kultúrne atraktivity, ako historické pamiatky alebo turistické atraktivity v blízkom okolí. Taktiež by mala brať ohľad na jeho polohu a atraktivitu pre širšie obyvateľstvo. Veľký význam zohráva aj spolupráca a propagácia s organizáciami cestovného ruchu a agentúrami pre regionálny rozvoj.

Obec by mala v rámci vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky ponúkať nasledovné kritéria:

- „Ubytovacie a stravovacie zariadenia
- Športovo-rekreačné zariadenia
- Turistické atraktivity v blízkom okolí
- Kultúrno-spoločenské a obchodné zariadenia
- Zariadenia komunálnych služieb
- Miestny folklór a remeslá, tradície, pôdohospodárske dedičstvo a vidiecku identitu
- Pobytové zariadenia v štýle domáckych tradícií a pod.“ (Juraj Kerekeš, 2019)

Najlepšie predpoklady pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu majú najmä tie obce, ktoré sú lokalizované v horských a podhorských oblastiach.

Podľa (Jarábková, Malachovský, Palenčíková, 2021) „Dispozície územia pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu závisia od vhodného potenciálu t.j. primárnej a sekundárnej ponuky vidieckych obcí. Primárnu ponuku tvorí, z hľadiska cestovného ruchu, atraktívny prírodný, kultúrno-historický potenciál územia, ako aj podujatia, ktoré priťahujú návštevníkov. V geografii cestovného ruchu sa primárna ponuka cieľového miesta nazýva lokalizačnými predpokladmi územia.“

Podľa Gála (1991) „atraktívnosť sídla určuje pôsobenie vnútornej štruktúry sídla, jeho výtvarno-priestorová skladba, ktorá je zároveň určujúcim faktorom pri výbere miesta na vykonávanie rekreačných aktivít. Celkovú hodnotu vnútornej štruktúry vidieckeho sídla určuje predovšetkým:

- hodnota urbanistickej skladby priestorov sídla a hodnota architektúry jej jednotlivých prvkov,
- hodnota prírodného prostredia v intraviláne sídla,
- výskyt mimoriadnych historických pamiatok so širším vplyvom,
- eliminácia priestorového pôsobenia výrobných objektov.“

2. Cieľ práce

Hlavným cieľom našej bakalárskej práce je pomocou primárnych a sekundárnych zdrojov skúmania zhodnotiť možnosti rozvoja vidieckeho cestovného ruchu v obciach, ktoré patria do občianskeho združenia Naše Jadro. Hlavným výstupom našej práce sú odporúčania na využitie potenciálu územia pre rozvoj cestovného ruchu.

Náš hlavný cieľ konkretizujeme pomocou nasledujúcich čiastkových cieľov:

1. Zhodnotenie súčasného stavu rozvoja obcí.
2. Skúmanie objektov cestovného ruchu ako ubytovacích, stravovacích zariadení, kultúrnych a športových zariadení na území riešených obcí.
3. Pomocou dopytovania starostov obcí na riešenom území zistiť ďalšie možnosti a plány rozvoja obcí.

3. Metodika práce a predmet skúmania

3.1. Metodika práce

Objektom, ktorý budeme v našej práci skúmať je najmä vidiecky cestovný ruch. Cieľom našej bakalárskej práce je pomocou primárnych a sekundárnych zdrojov skúmania zhodnotiť možnosti rozvoja vidieckeho cestovného ruchu v obciach, ktoré patria do riešeného územia.

Prvým krokom našej bakalárskej práce bolo vymedzenie objektu skúmania – územie OZ Naše Jadro. Druhou časťou pri písaní bakalárskej práce bolo zhromažďovanie informácií, ktoré sme získali prevažne z webových stránok jednotlivých obcí a webovej stránky nášho občianskeho združenia. Ďalším krokom bolo naštudovanie odbornej domácej i zahraničnej literatúry a vymedzenie hlavných kapitol našej práce. Následne sme si vytýčili cieľ bakalárskej práce.

V predmete skúmania sa zaoberáme charakteristikou nášho územia. V našej práci sme analyzovali OZ Naše Jadro za použitia aktuálnych Programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja (ďalej PHSR) jednotlivých obcí. Informácie o občianskom združení sme získali z webovej stránky, kde sme na analýzu využili dokument Stratégia CLLD OZ Naše Jadro, kde sme sa taktiež dozvedeli množstvo užitočných informácií o možnostiach a plánoch rozvoja daného územia. K dispozícii sme mali aj knihy niektorých obcí, v ktorých sme sa dozvedeli množstvo užitočných informácií, ktoré sme mohli priamo aplikovať do našej práce.

Pri spracovávaní našej práce sme využili aj SWOT analýzu z dokumentu Stratégia CLLD OZ Naše Jadro, kedy sme si vytýčili potrebné údaje a to silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia.

Následne sme poskytli návrh nových riešení a odporúčaní na základe zhodnotenia všetkých dostupných údajov o daných obciach.

Taktiež sme použili metódu rozhovoru, ktorý bol uskutočnený so starostami obce Jaslovské Bohunice a Špačince. Cieľom rozhovoru so starostami bolo zistenie aktuálneho stavu obce z hľadiska cestovného ruchu a taktiež zistenie, ako sa ďalej budú snažiť o rozvoj obcí. Rozhovor sme vytvorili pomocou formulára na Google Forms, kde sme položili 8 otázok a vypracované otázky sme zaslali mailom priamo na starostov oboch obcí.

Otázky, ktoré sme si stanovili pre starostov daných obcí boli nasledujúce:

1. Názov obce v ktorej pôsobíte.
2. Do akej miery podporujete cestovný ruch vo vašej obci? Zhodnoťte na škále od 1-5 (1-najmenej, 2-menej, 3-priemerne, 4-viac, 5-najviac)
3. Aké kroky na podporu turizmu realizujete?
4. Ktorú doterajšiu investíciu obce považujete za NAJLEPŠIU ?
5. Ktorú doterajšiu investíciu obce považujete naopak za NAJHORŠIU ?
6. Plánujete v blízkej budúcnosti nejaké zmeny/novinky vo vašej obci v oblasti cestovného ruchu? Ak áno, aké?
7. Akú aktivitu plánujete v blízkej budúcnosti ktorá najviac pomôže sociálno-ekonomickému rozvoju obce?
8. Ovplyvnila aj vás pandémia Koronavírusu? Ak áno, ako? Museli ste „stopnúť“ niektoré aktivity týkajúce sa kultúrnych a spoločenských aktivít?

Vytvorili sme si aj otázky pre predsedu OZ Naše Jadro. Následne sme sa pokúsili urobiť rozhovor pomocou Google Forms, avšak odpovede sme sa nedočkali.

Vytýčili sme si taktiež otázky pre Oblastnú organizáciu cestovného ruchu– Trnava Turism, ktoré sme im zaslali formou Google Forms dotazníka. Aj po viacerých pokusoch sa nám s organizáciou nepodarilo skontaktovať. Otázky boli nasledovné:

1. Ktoré projekty, ktoré ste v minulosti organizovali mali najväčší prínos pre cestovný ruch v regióne?
2. Aké vidíte možnosti vidieckeho cestovného ruchu v Trnavskom regióne?
3. Uveďte nosné aktivity, ktorými OOCR prispieva k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu v Trnavskom regióne.
4. V čom vidíte najväčší rozvojový potenciál regiónu?
5. Ktoré destinácie Trnavského regiónu by mohli byť konkurencieschopné vo vidieckom cestovnom ruchu?
6. Ako hodnotíte možnosti rozvoja vidieckeho cestovného ruchu na území OZ Naše Jadro? (Špačince, Jaslovské Bohunice, Dolné Dubové, Pečeňady, Ratkovce, Žlkovce, Malženice, Trakovice, Radošovce)
7. Spolupracuje OOCR s OZ Naše Jadro? Ak áno, ako?

3.2. Predmet skúmania

Predmetom nášho skúmania je územie OZ Naše Jadro. V nasledujúcej tabuľke môžeme vidieť základnú charakteristiku riešeného územia.

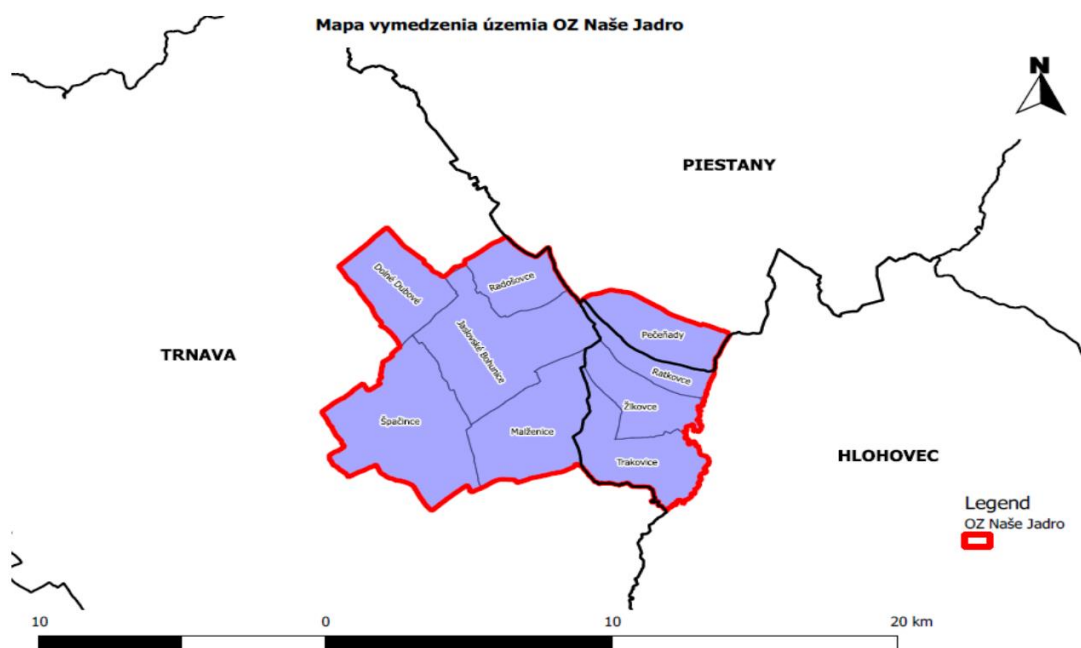
Tabuľka č. 1 **Základná charakteristika OZ Naše Jadro**

Počet obyvateľov	10 286
Rozloha územia na km ²	106,95
Hustota obyvateľstva	96,17 obyv./km²
Počet obcí	9
Počet obyvateľov najväčšej obce	3164 (Špačince)
Administratívne zriadenie - okresy	Hlohovec – 3 obce Trnava – 5 obcí Piešťany – 1 obec
Administratívne zriadenie - kraje	TTSK – Trnavský samosprávny kraj

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe Stratégie OZ Naše jadro

Z tabuľky môžeme vidieť, že OZ Naše Jadro zoskupuje 9 obcí, z čoho 3 obce ležia v okrese Hlohovec (Žilkovce, Ratkovce, Trakovice), 5 obcí v okrese Trnava (Špačince, Jaslovské Bohunice, Malženice, Dolné Dubové, Radošovce) a jedna obec leží v okrese Piešťany (Pečeňady). Rozloha celého územia je predstavuje 106,95 km². Počet obyvateľov riešeného územia je 10 286. Všetky obce spadajú pod Trnavský samosprávny kraj. Vymedzené územie je v súlade so stratégiou CLLD OZ Naše Jadro, ktorú sa členovia združenia zaväzujú realizovať a naplňať spoločne zadané ciele

Obrázok č. 3 Vymedzenie územia pôsobnosti Občianskeho združenia Naše Jadro

Zdroj: OZ Naše Jadro (2019) Dostupné na: <https://www.nasejadro.sk/#>

Cieľ združenia

Podľa Červenku (2018) „Cieľom združenia je podpora trvalo udržateľného rozvoja celého územia, predovšetkým však aktivít realizovaných v prospech obcí, neziskových organizácií, malých a stredných podnikateľov a iných subjektov a občanov pôsobiacich v danom území s dôrazom na ochranu prírody a krajiny. Základnou myšlienkou pre vznik občianskeho združenia bolo založenie mikroregiónu, v ktorom by pulzoval spoločenský, kultúrny, ekonomický a hospodársky život. Názov združenia bol odvodený od bezprostrednej blízkosti jadrovej elektrárne v Jaslovských Bohuniciach, ktorá je spoločným menovateľom všetkých členských obcí.“

Cieľom združenia je aj rozvoj poľnohospodárstva, podnikania a taktiež rast zamestnanosti, obnova obcí a budovanie infraštruktúry a aj rozvoj partnerstva a spolupráce.

Vízia združenia do roku 2030

Červenka (2018) konštatuje, že „Strategickou víziou OZ Naše Jadro je do roku 2030 využitím vnútorného potenciálu územia vytvoriť príťažlivú a zaujímavú lokalitu pre vidiecke bývanie, pre občanov a pre podnikateľov s komplexne vybudovanou infraštruktúrou, kvalitnými životnými podmienkami a zdravým životným prostredím.“

Analýza zdrojov územia

Územie OZ Naše Jadro sa rozprestiera na území Trnavského kraja, konkrétne okresov Hlohovec, Piešťany a Trnava. Na juhu územie susedí s okresom Galanta, severovýchodne s okresom Topoľčany a na juhovýchode s okresom Nitra. Toto územie administratívne patrí do územia Trnavského samosprávneho kraja. Nasledujúce údaje sme spracovali zo zdroja Stratégia CLLD Občianskeho združenia Naše Jadro (2018) a zo stránok jednotlivých obcí.

Geografická charakteristika

Územie sa nachádza v západnej časti Slovenska a patrí do pod sústavy Karpát.

Klimatické podmienky

Toto územie môžeme zaradiť do mierne teplej suchej oblasti, ktoré môže prechádzať až do mierne vlhkej oblasti. Priemerná ročná teplota na danom území je 9 -10°C, s miernou zimou. Priemerný ročný úhrn zrážok je 530 až 650 mm. Severozápadné vetry na tomto území dominujú.

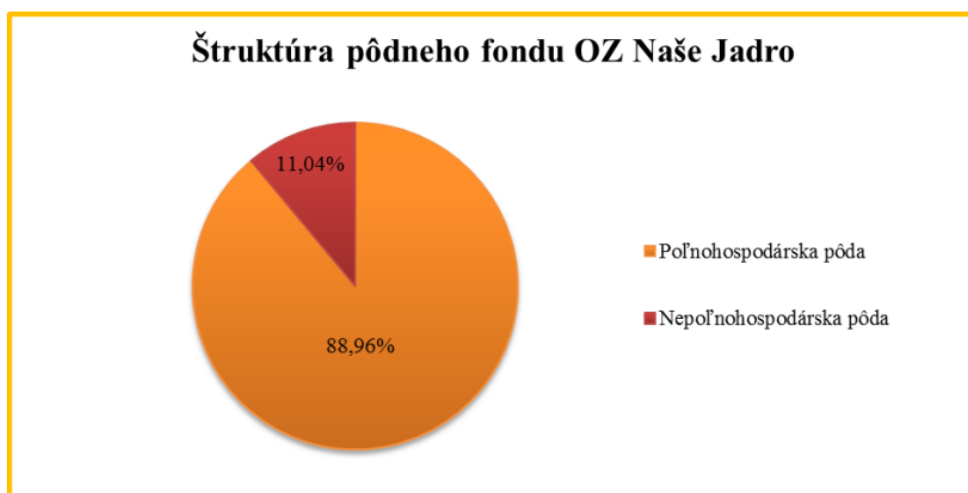
Hydrologické podmienky

Cez obce Ratkovce, Trakovice, Žlkovce a Pečeňady preteká rieka Dudváh, má dĺžku 97,9 km. Je to typická nížinná rieka ja juhozápadnom Slovensku. Cez obce Malženice, Jaslovské Bohunice a Špačince tečie umelo vytvorená rieka Blava s dĺžkou 47, 5 km. V obci Dolné Dubové sa nachádza Dubovský potok, ktorý sa napája na vodnú nádrž Dolné Dubové. Cez Špačince taktiež preteká aj Krupanský potok.

Pedologické podmienky

Na danom území sa vyskytuje prevažne hnedo zeme a čiernozeme.

Graf č. 1 **Štruktúra pôdneho fondu**

Zdroj: Stratégia CLLD Občianskeho združenia Naše Jadro (2018)

OZ Naše Jadro sa dá charakterizovať ako prevažne poľnohospodársky región. Najviac je na danom území zastúpená orná pôda. 2,21 % tvoria ovocné sady, záhrady a vinice. Les môžeme nájsť v najväčšom zastúpení najmä v obci Pečeňady.

Kultúrne pamiatky

V obci Trakovice sa nachádza kostol sv. Štefana ktorý je zároveň najvýznamnejšou pamiatkou obce. V Ratkovciach môžeme nájsť barokový kostol z roku 1756. Najstaršou pamiatkou v obci Žlkovce je socha Panny Márie z r. 1656 a takisto tam môžeme nájsť kostol Sedembolestnej Panny Márie. V obci Pečeňady je kostol Najsvätejšieho Srdca Ježišovho a ďalej tam môžeme nájsť kláštor z roku 1899. V Špačinciach stojí kostol zasvätený Narodeniu Panny Márie z roku 1312. Obec Dolné Dubové sa môže pýšiť gotickým kostolom zo 14.storočia. Kostol Nanebovzatia Panny Márie, ktorý bol postavený v 13. storočí môžeme nájsť v Malženiciach. Najväčšou pamiatkou obce Jaslovské Bohunice je barokový kaštieľ, ktorý bol postavený v 18. storočí, v ktorom dnes môžeme nájsť hotel s luxusnou reštauráciou a wellness. V obci Radošovce môžeme nájsť kostol z roku 1762.

Demografické pomery

Z tabuľky, ktorú môžeme nájsť v stratégii OZ Naše Jadro vidíme pozitívny trend rastu obyvateľov, kedy v roku 2009 žilo na našom území 9458 obyvateľov a v roku 2014 to bolo už 10 286. Na základe jednotlivých dát o obciach patriacich do združenia OZ Naše Jadro zo štatistického úradu Slovenskej Republiky žilo v roku 2020 dokopy 11 334

obyvateľov. Zaznamenali sme teda pozitívny trend rastu obyvateľov, kedy môžeme vidieť nárast od roku 2014 do roku 2020 o 1048 obyvateľov. Preto môžeme očakávať, že tento trend bude narastať aj v ostatných rokoch a do obcí bude migrovať čoraz viac obyvateľov, pretože im život v daných obciach môže prísť čoraz viac zaujímavejší.

Ekonomická aktivita obyvateľstva – produktívny vek

Z hľadiska potenciálu ľudských zdrojov je aj významný ukazovateľ ekonomickej aktivity obyvateľstva. Ako našu výskumnú oblasť sme si zvolili dve najväčšie obce nášho združenia a to Špačince a Jaslovské Bohunice. Zo stránky Štatistického úradu Slovenskej Republiky sme si zvolili údaje o produktívnom veku obyvateľstva, konkrétne za roky 2010, 2015 a 2020. Všetky uvedené údaje sú v percentách.

Tabuľka č. 2 – **Produktívny vek**

Jaslovské Bohunice	
<i>Produktívny vek (v %)</i>	
2010	72,84
2015	70,32
2020	68,17

Tabuľka č. 3 – **Produktívny vek**

Špačince	
<i>Produktívny vek (v %)</i>	
2010	70,74
2015	70,57
2020	68,42

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa štatistického úradu Slovenskej Republiky

Z dlhodobého hľadiska sme zaznamenali pokles produktívneho obyvateľstva, a teda presun z produktívnej do poproduktívnej zložky obyvateľstva.

Dopravná infraštruktúra

Všetky tieto obce spájajú cesty prevažne III. triedy a miestne komunikácie. Medzi obcami funguje autobusová doprava. V neďalekej Trnave je možnosť napojenia sa na rýchlostnú cestu R1 a pri Trakoviciach na diaľnicu D1. Podľa (Červenka, 2018) : „*Cestná sieť v území, prezentovaná najmä miestnymi komunikáciami, je v nevyhovujúcom technickom stave a je nutné investovať do jej rekonštrukcie. Taktiež je potrebné zabezpečiť budovanie infraštruktúry pre nemotorových účastníkov cestnej premávky – bicyklisti, korčuliari a chodci, pričom takto vybudovaná infraštruktúra prispeje k rozvoju cestovného ruchu v regióne.*“

Cez územie neprechádza žiadna železničná trať. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v meste Leopoldov alebo Trnava.

Ubytovacie a stravovacie služby

V ***Jaslovských Bohuniciach*** môžeme nájsť kaštieľ Dezasse, ktorý sa využíva na ubytovacie a stravovacie služby a taktiež majú aj wellness. V okolí tohto kaštieľa je aj park a organizujú sa tu aj svadby a rôzne oslavy. Okrem neho sa tu nachádzajú aj ďalšie gastro služby a ubytovanie ako : Bar na Mlyne, Pizza u Sekerovcov a Pohostinstvo Remenár.

V ***Malženiach*** sa nachádza reštaurácia a penzión Macho, ktorá ponúka denné menu a taktiež sa tu organizujú rôzne posedenia a oslavy. Takisto je tu možnosť ubytovania. Okrem toho sa tu nachádza aj Majer Malženice, ktorí fungujú ako ubytovanie, spolu s vinárňou alebo kúpacou kaďou.

V obci ***Špačince*** môžeme nájsť dve ubytovacie zariadenia – penzión Vidlička a penzión Zuzana. Obe ponúkajú okrem ubytovacích služieb aj tie stravovacie. Penzión Vidlička je vhodný aj na organizovanie rôznych spoločenských akcií s kapacitou až 67 osôb.

V obci ***Dolné Dubové*** sa nenachádzajú žiadne ubytovacie ani stravovacie zariadenia.

Trakovice disponujú reštauráciou a pizzeriou Pohoda, avšak väčší význam pre obec má Kebab Trakovice, v ktorom sa ľudia zastavujú zo širšieho okolia vzhľadom na jeho kvalitu, chuť a cenu.

V ***Žlkovciach*** sa nachádza Pizza Žlkovce, ktorá funguje len na báze rozvozu a okrem toho sa v obci nachádza pohostinstvo u Bokorovej.

V ***Ratkovciach*** môžeme nájsť miestne pohostinstvo.

V ***Radošovciach*** sa nachádza reštauračno-ubytovacie zariadenie Mlyn Radošovce, ktoré ponúka aj denné menu alebo napríklad pizzu.

V ***Pečeňadoch*** sa nachádza ak kaviareň Relax Café, ktorá je v priestoroch relaxačného centra. V obci môžeme nájsť aj Reštauráciu u Tomšu, ktorá taktiež podáva denné menu a je tu aj priestor na organizovanie rôznych spoločenských a kultúrnych podujatí. Reštaurácia sa nachádza v priestoroch kultúrneho domu.

Sociálna infraštruktúra

Spravidla patrí, čím väčšia obec, tým väčšia sociálna vybavenosť obce. Čo všetky obce spája je to, že v každej obci sa nachádzajú potraviny.

Jaslovské Bohunice – V obci môžeme nájsť sociálne zariadenie pre seniorov, zdravotné stredisko. Samozrejmosťou je aj kostol spolu so službami k nemu prislúchajúcimi, základná a materská škola, kultúrny dom, športový areál, strelnica, tenisové kurty ale i posilňovňa. V areáli kaštieľa sa nachádza wellness a bazénom.

Malženice – V obci sa nenachádza žiadne zariadenie zdravotnej starostlivosti, avšak nachádza sa tu kultúrny dom, obecná knižnica, športové ihrisko, kostol, ZŠ a MŠ, pobočka Slovenskej Pošty, kvetinárstvo.

Špačince – Ako jediná obec disponuje aj vysokou školou, nachádzajú sa tu totiž laboratória Prírodovedeckej fakulty. Samozrejmosťou je základná škola, materská škola, zdravotné stredisko, lekáreň, obecný úrad, pošta, kostol, pohrebné služby, kaderníctvo. Táto obec disponuje veľmi dobrou občianskou vybavenosťou.

Dolné Dubové – V tejto obci môžeme nájsť obecný úrad, kultúrny dom, ZŠ a MŠ, futbalové ihrisko, knižnicu a taktiež kostol s cintorínom a domom smútku. Nenachádza sa tu zdravotné stredisko.

Trakovice – V obci sa nachádza zdravotné stredisko, lekáreň, kvetinárstvo, pošta, ZŠ a MŠ, obecný úrad, futbalové ihrisko a kultúrny dom.

Žlkovce – V obci sa taktiež nenachádza žiadne zdravotné stredisko ani lekáreň. Avšak môžeme tu nájsť kultúrny dom, obecný úrad, materskú a základnú školu, kostol, dom smútku. Ihrisko je spojené spolu s obcou Ratkovce.

Ratkovce – V obci sa nachádza kostol, cintorín a dom smútku. Avšak absentuje tu materská škola, základná škola, taktiež zdravotné stredisko a aj pošta. Chýba tu aj kultúrny dom. V obci môžeme nájsť športové ihrisko.

Radošovce – V obci môžeme nájsť obecný úrad a kostol a tiež tu chýba ZŠ a MŠ a zdravotné stredisko, kultúrny dom

Pečeňady – V obci sa nachádza kultúrny dom, obecný úrad, kostol, knižnica, materská škola. Chýba tu pošta, základná škola a mnoho ďalšieho

4. Výsledky práce

V nasledujúcej kapitole sa budeme venovať zhodnoteniu našich obcí z hľadiska cestovného ruchu. Spomenieme si, aké možnosti sa nachádzajú v obciach, vytvoríme si tabuľku, v ktorej zhodnotíme mieru využitia pre cestovný ruch. Následne si spravíme rozhovor so starostami obcí Jaslovské Bohunice a Špačince a v ďalšej podkapitole porovnáme naše občianske združenie s miestnou akčnou skupinou 11 PLUS. Nakoniec poskytneme naše postrehy a odporúčania na rozvoj cestovného ruchu na riešenom území.

4.1 Súčasný stav predpokladov pre cestovný ruch riešeného územia

V tabuľke č. 4 sme vypracovali po jednotlivých obciach daného združenia prírodné atraktivity, udalosti, tradície a zaujímavosti, ubytovacie a stravovacie zariadenia a zhodnotili sme mieru využívania pre cestovný ruch (1 - najmenej, 3 - najviac). Táto časť práce sa vzťahuje na čiastkový cieľ, kde skúmame objekty cestovného ruchu. Údaje sme čerpali prevažne zo stránok jednotlivých obcí a taktiež aj z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí.

Našu SWOT analýzu sme vypracovali na základe SWOT analýzy zo stratégie OZ Naše Jadro, kde sme vybrali len relevantné údaje, týkajúce sa cestovného ruchu. SWOT analýza sa nachádza v tabuľke č. 5.

Tabuľka č. 4 **Predpoklady rozvoja**

Obec	Prirodné Atraktivity	Udalosti	Tradicie/ zaujímavosti	Ubytovacie a stravovacie zariadenia	Miera využitia v CR
Ratkovce	-	-	Silne veriace obyvateľstvo	-	1
Žilkovce	-	-	-	Pizza Žilkovce – len rozvoz	1
Trakovice	-	Divadlo na TrakOch	Tradicia výšivkárstva	Pizza Pohoda, Kebab Trakovice	1
Malženice	Park Húština	-	Silné zameranie na športové aktivity	Macho reštaurácia a penzión, Mäjer Malženice (52 lôžok), Ubytovňa Faraon (56 lôžok)	2
Jaslovské Bohumice	Park pri Kaštieli	CountryFest Slávnosti	Jadrová elektrárň – možnosti rozvoja	Kaštieľ Dezasee (32 lôžok), Bar na Mlyne, Pizza u Sekerovcov, Pohostinstvo Remenár	3
Špačince	-	Špačinský kotlík	Folklórna skupina Špačincanka	penzión Vidlička (14 lôžok) penzión Zuzana (16 lôžok)	3
Dolné Dubové	Vodná nádrž Dolné Dubové	-	Najviac spevákov na Slovensku	-	1
Radošovce	-	-	-	Mlyn Radošovce – ubytovacie i stravovacie zariadenie	1
Pečeňady	-	Pečeňandské hudobné leto	Najbohatšia obec na Slovensku	Reštaurácia u Tomšu Relax Café	2

Zdroj: Vlastné spracovanie

SWOT ANALÝZA OZ NAŠE JADRO

Tabuľka č. 5 SWOT analýza

<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>
Priaznivé klimatické pomery	Nedostatočná propagácia regiónu
Vodné plochy	Absencia ubytovacích a stravovacích zariadení vyššieho štandardu
Množstvo kultúrno-historických pamiatok (pamätníky, pomníky)	Absencia realizácie vidieckeho cestovného ruchu
Rozvoj agroturizmu	Nedostatočná úprava okolia obcí
Budovanie cyklotrás	Slabo rozvinutá infraštruktúra pre rozvoj cestovného ruchu
Blízkosť veľkých miest v okolí (Trnava, Piešťany, Hlohovec)	Nedostatočne využitý prírodný a kultúrno-historický potenciál obce
Dostatok ubytovacích zariadení	Zlý stav kultúrno-spoločenských a športových zariadení
Okolie rieky Dudváh - rekreácia	Nedostatočne využité chátrajúce historické budovy
	Nevyužitý potenciál tradícií obcí
	Nedostatočne školené ľudské zdroje pre rozvoj cestovného ruchu
<i>Príležitosti</i>	<i>Ohrozenia</i>
Využívanie prírodných predpokladov pre rozvoj cestovného ruchu (vodné plochy)	Nedostatok finančných zdrojov
Možnosti čerpania prostriedkov z fondov EÚ na zlepšenie stavu CR (cyklotrasy, penzióny, ubytovanie na vidieku atď.)	Nedostatočný rozvoj územia a zánik tradícií
Rozvoj vidieckeho turizmu vďaka aktívnemu poľnohospodárstvu	Nedostatočná propagácia územia
Rozvoj cestovného ruchu pre rodiny s deťmi	Nevyužitie potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu
Využitie historických udalostí na rozvoj cestovného ruchu	Neochota obyvateľstva o zlepšenie a rozvoj cestovného ruchu
Rozšírenie služieb v cestovnom ruchu	Chýbajúce stravovacie zariadenia a služby
Vyššia upravenosť obcí	
Vytváranie pracovných príležitostí	
Možnosti ubytovania na súkromí	
Ubytovacie služby vyššieho štandardu	

Zdroj: Stratégia OZ Naše Jadro

SWOT analýza vyhodnotila súčasný stav oblasti OZ Naše Jadro z hľadiska silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození. Analýza taktiež načrtá možný budúci vývoj, možnosti jeho využitia a riešenia danej problematiky z hľadiska vývoja cestovného ruchu v danej oblasti. Obsah SWOT analýzy nám poskytuje informácie o faktoroch, ktoré možno zúročiť v prospech danej oblasti a taktiež o faktoroch, ktorým je potrebné čeliť.

Ako môžeme vidieť, medzi príležitosti daného územia patrí sústredenie sa na aktivity, ktoré sú orientované na spoločenské a kultúrne akcie. Práve pomocou daných akcií by sa mohla zlepšiť propagácia územia. Taktiež je potrebné udržiavať a zlepšovať prírodné podmienky regiónu najmä v poľnohospodárstve.

Ekonomická oblasť v rámci príležitostí v sebe zahŕňa, nadväznosti na slabé stránky deklarujúce nedostatok pracovných príležitostí, podporu malých a stredných podnikateľov, zabezpečenie rozvoja cestovného ruchu, vidieckej turistiky, ubytovacích a reštauračných kapacít a rozvoj služieb v cestovnom ruchu. Vychádzajúc z vyššie prezentovaných informácií, zapojenie verejnosti bolo riešené v priebehu celého procesu tvorby SWOT analýzy (či už pri tvorbe v rozsahu obecných SWOT analýz, alebo analýzy územia mikroregiónu).

4.2 Možnosti rozvoja cestovného ruchu v obciach Špačince a Jaslovské Bohunice

Na naplnenie čiastkového cieľa sme pomocou dopytovania starostov obci chceli zistiť aktuálny stav obcí z hľadiska cestovného ruchu a taktiež zistiť, ako sa budú ďalej snažiť o rozvoj obcí. Do prieskumu som si vybrala dve najväčšie a najzaujímavejšie obce tohto združenia, a to Jaslovské Bohunice a Špačince. Dopytovanie sme vytvorili pomocou Google Forms, kde som položila 8 otázok a vypracované otázky sme zaslala mailom priamo na starostov oboch obcí.

V prvej otázke sme si potrebovali vyčleniť o aké obce sa jedná, aby sme vedeli zanalyzovať náš rozhovor. Ako sme už spomenuli vyššie, riešené obce sú Jaslovské Bohunice a Špačince.

V druhej otázke sme sa pýtali, do akej miery podporujú cestovný ruch v ich obci, kde sme poskytli starostom škálu od 1-5, kedy 1 bolo najmenej a 5 najviac. Obec Špačince túto odpoveď označila číslom 2 (menej) a obec Jaslovské Bohunice číslom 3 (priemerne).

V ďalšej otázke sme sa pýtali, aké kroky na podporu turizmu realizujú. Obec Špačince odpovedala, že nie sú obec, ktorá využíva cestovný ruch, a teda sa dá povedať, že minimálne, nakoľko sa tam nenachádzajú žiadne vyhľadávané pamiatky. Obec Jaslovské Bohunice povedala, že usporadúvajú kultúrne a spoločenské akcie a budujú športoviská a tiež sa snažia využívať reklamu a propagáciu.

Vo štvrtej otázke sme sa pýtali, akú doterajšiu investíciu považujú za najlepšiu. Obec Špačince odpovedala, že ich najlepšou investíciou bola revitalizácia verejných priestranstiev a rekonštrukcia kultúrneho domu. Obec Jaslovské Bohunice odpovedala, že to bola nadstavba materskej školy.

V ďalšej otázke sme sa pýtali na opak, a teda ktorú investíciu považujú za najhoršiu. Obec Špačince nám odpovedala, že všetky ich investície boli zmysluplné a rovnako dôležité. Obec Jaslovské Bohunice označili za ich najhoršiu investíciu prístavbu a nadstavbu hasičskej zbrojnice, ktorá bola 2x vysúťažená a z dôvodu, že dodávateľ stavby nevyplácal subdodávateľom faktúry, ešte nie je stavba dokončená od roku 2017.

Šiesta otázka sa týkala toho, či plánujú obce v blízkej budúcnosti nejaké novinky alebo zmeny v oblasti cestovného ruchu, a ak áno, tak aké. Obec Špačince odpovedala veľmi neurčito, a teda že ak aj zatriktívnia túto oblasť, ponuka sa z ich strany sa nezmení. Obec Jaslovské Bohunice plánujú organizovať medzinárodný festival s názvom COUNTRY FEST Bohunice.

V predposlednej otázke sme sa pýtali na aktivitu, ktorú plánujú v blízkej budúcnosti realizovať, ktorá najviac pomôže sociálno-ekonomickému rozvoju obce. Obec Špačince plánuje vybudovať cyklotrasu, ktorá bude viesť zo Špačinciev do obce Bohdanovce nad Trnavou. Obec Jaslovské Bohunice plánujú rozšíriť materskú školu.

Posledná otázka sa týkala koronavírusu, keďže je to stále veľmi aktuálna téma. Pýtali sme sa, či aj ich ovplyvnila táto pandémia, ak áno tak ako a či museli pozastaviť niektoré aktivity týkajúce sa kultúrnych a spoločenských aktivít. Obec Špačince sa vyjadrila, že áno ovplyvnila, nakoľko sú dobre situovanou obcou s bohatým kultúrno-spoločenským vyžitím. Podľa slov starostu, tieto akcie mali nadregionálny charakter a v ich obci chýbali. Obec Jaslovské Bohunice odpovedala, že z dôvodu koronavírusu boli obmedzené všetky kultúrne a spoločenské akcie.

4.3 Možnosti rozvoja na základe OOCR a VÚC

Taktiež sme sa snažili informácie o možnostiach rozvoja našich obcí zistiť z oficiálnych stránok a dokumentov oblastnej organizácie cestovného ruchu – *Trnava Turism* a aj zo stránok a dokumentov *Trnavského samosprávneho kraja*.

Výsledky sú nasledovné:

V **stratégii rozvoja infraštruktúry kultúry, kultúrnych inštitúcií a kultúrnych aktivít na území Trnavského samosprávneho kraja** je spomenutá len jedna obec z nášho združenia, ktorá realizuje kultúru v kraji, a to folklórna skupina Špačinčanka, ktorá si drží popredné miesta na celoslovenských súťažiach. Taktiež patrí k popredným interpretom folklórneho bohatstva trnavskej roviny. Ďalej tam je spomenutá obec Dolné Dubové, v ktorej sa nachádza expozícia, v ktorej môžeme nájsť pamätnú izbu Jozefa Ignáca Bajzu.

V **stratégii rozvoja vidieka na území Trnavského samosprávneho kraja** nie je spomenutá žiadna obec z nášho združenia.

V **dokumente Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2016 – 2023** sme taktiež nezistili žiadne informácie o obciach z nášho združenia.

Týmto výsledkom môžeme konštatovať, že spomínaná organizácia a aj samotný Trnavský samosprávny kraj sa nedostatočne zapájajú do rozvoja obcí, keďže sa v dokumentoch buď vôbec nespomínajú, alebo minimálne. Ďalej si myslíme, že naše riešené obce nie sú dostatočne zaujímavé z hľadiska cestovného ruchu.

4.4 Komparácia OZ Naše Jadro a OZ MAS 11 PLUS

Územie MAS 11 PLUS je tvorené až 15 obcami a dokopy sa tam nachádza až 26 485 obyvateľov. Leží v Trnavskom kraji. Všetky nasledujúce údaje sme čerpali zo Stratégie CLLD MAS 11 PLUS.

Medzi výhody daných obcí patrí :

- Prírodne danosti ako vodné plochy, chránené areály a vtáčie územia
- Nízka nezamestnanosť spôsobená prítomnosťou veľkých firiem v okolí
- Významné kultúrno-historické objekty
- Blízkosť veľkých miest ako Trnava, Bratislava
- Úrodná pôda

Medzi významné prírodné danosti patria dve vodné plochy – Ronava a Veľkogrobské rybníky. Z hľadiska cestovného ruchu sú tu dve významné chránené vtáčie územia – Trnavské rybníky a Uľanská Mokrad'. Okrem toho tu môžeme nájsť aj Vlčkovský háj a Abrahámsky park. Medzi ďalšie zaujímavosti patrí napr. vodný mlyn obci Hosté, rôzne

obecné múzeá, zvonica v Opoji, kalvária vo Veľkých Uľanoch alebo kašiel vo Voderadoch s priľahlým parkom. V každej obci sa nachádza kostol, futbalové ihrisko a v niektorých aj multifunkčné ihrisko.

V obciach sa každoročne pravidelne organizujú rôzne kultúrne podujatia, ktoré môžu prilákať turistov a my v našej práci spomenieme zopár z nich. V obci Cífer je to napríklad Cíferská hudobná jar alebo Cíferské obecné slávnosti, obci Hrnčiarovce nad Parnou sa organizuje varenie guláša, Vianočné trhy a Vianočný koncert, v obci Slovenská Nová Ves sa organizuje poľovnícky ples a Letné posedenie na nádvorí kultúrneho domu, vo Veľkom Grobe napríklad Regionálna prehliadka estrádnych divadelných súborov Oslavy svätého Floriána alebo kladenie vencov.

Všetky tieto obce majú dobre vybudovanú sociálnu infraštruktúru. Vo všetkých obciach, okrem Slovenskej Novej Vsi, sa nachádza materská škola. V zopár obciach sa poskytuje aj zdravotná starostlivosť prostredníctvom praktických lekárov, v niektorých sa nachádza aj stomatólog či gynekológ.

Cez územie MAS prechádza aj diaľnica D1 a rýchlostná cesta R1. Na území sa nenachádzajú cyklotrasy. Vlakové zástavky môžeme nájsť v obciach Cífer, Križovany nad Dudváhom a Pusté Uľany.

Ambíciou MAS 11 PLUS je stať sa v horizonte 10 až 15 rokov územím s vysokou kvalitou života. Preto si vytýčili nasledujúce 4 potreby:

1. Zlepšenie kvality života na území MAS,
2. Podpora podnikania a vytváranie nových pracovných miest na území MAS,
3. vytvorenie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu na území MAS,
4. koordinovanie, riadenie a marketing aktivít na území MAS.

Preto pre naplnenie týchto potrieb boli stanovené, vychádzajúc z analýzy územia zdrojov a opierajúc sa o metodické usmernenie CLLD pre roky 2014- 2020 nasledovné priority:

- rozvoj obcí na území MAS,
- rozvoj cestovného ruchu,
- podpora podnikania a zamestnanosti na území MAS,
- efektívna činnosť MAS 11 PLUS

Územie MAS 11 PLUS je výnimočným územím s vysokým potenciálom rozvoja vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky. V regióne sa významne darí vinohradníctvu a poľnohospodárstvu. V minulosti vybudované penzióny a malé reštaurácie čerpajú zo silných stránok mikroregiónu – kvalitné produkty typické pre región, predovšetkým zelenina, ovocie a vína predurčujú región aj na rozvoj gastroturistiky.

Obe riešené miestne akčné skupiny – OZ Naše Jadro a MAS 11 PLUS majú isté možnosti na rozvoj cestovného ruchu na území. Obe miestne akčné skupiny majú takisto vytvorené opatrenia na rozvoj vidieckeho cestovného ruchu, ktorý prináša trvalo udržateľný rozvoj riešeného územia. Aj keď MAS 11 PLUS združuje viacej obcí, myslíme si, že spolu s našim združením majú veľmi podobné danosti a možnosti na rozvoj cestovného ruchu.

4.5 Odporúčania a možnosti ďalšieho rozvoja obcí

Všetky nasledujúce údaje sme čerpali už zo zistených údajov z Programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja daných obcí. Taktiež sme čerpali z oficiálnych webových stránok obcí a zistené údaje sme doplnili o naše vlastné postrehy a možnosti ďalšieho rozvoja obcí.

JASLOVSKÉ BOHUNICE

Veľkou konkurenčnou výhodou obce Jaslovské Bohunice je jadrová elektrárňa, v ktorej by sa mohli do istej miery konať exkurzie po areáli, samozrejme za tých najprísnejších podmienok a bez fotenia. Takisto je tu aj možnosť konania Dni otvorených dverí pre širokú verejnosť. Práve toto by mohlo prilákať veľké množstvo turistov, ktorí sa zaujímajú o elektrárne ale aj pre úplných laikov ktorých zaujíma industriálny cestovný ruch. Práve to by mohlo prilákať aj ľudí do samotnej obce, kde by mohli využiť areál kaštieľa Dezasse na rekreáciu ale taktiež aj na ubytovanie a stravovanie, čím by sa mohol zvýšiť aj prílev zahraničných turistov do obce, ktorí by práve spomínaný kaštieľ využili na prenocovanie aj na viac nocí. V kaštieli sa nachádza aj wellness a vinotéka, čo môže prilákať aj ľudí z okolitých obcí, ak si chcú v blízkosti bydliska vychutnať krásny wellness spojený aj s gastronomickým zážitkom a taktiež ochutnávkou vín. V kaštieli sa takisto organizujú aj svadby až pre 200 ľudí, kedy sa kaštieľ postará o každý detail svadby od výberu zákuskov cez výzdobu až po možnosť prespania pre hostí. Neďaleko kaštieľa sa nachádza aj amfiteáter v ktorom sa každoročne konajú festivaly ako Countryfest a Slávnosti v Jaslovských Bohuniciach, na ktorom sa stretávajú taktiež ľudia nie len z okolitých dedín ale aj širšieho

Slovenska. V blízkosti amfiteátra sa nachádza aj rybník, ktorý sa využíva na rekreáciu. (Jaslovské Bohunice, život v obci)

MALŽENICE

V obci sa nachádza kultúrny dom, ktorý ma všestranné využitie na množstvo kultúrnych akcií. Veľkou súčasťou obce je aj šport. Obec má vybudované ihriská – napríklad futbalové, volejbalové a taktiež ihrisko priamo pri škole. V obci pôsobí strelecký klub, stolnotenisový ale aj turistický klub. Taktiež sa tu nachádza futbalový klub. V obci sa nachádza aj strelnica, v ktorej pôsobí poľovnícke združenie DROP. (DROP Malženice, 2009) Každoročne organizujú verejné strelecké preteky alebo aj poľovnícky ples. V obci sa nachádza park Húština, ktorý funguje ako relaxačná zóna kde je možnosť zahrať si discgolf. Takisto sa v tomto športe organizujú aj turnaje. V areáli sa taktiež nachádza volejbalové ihrisko a petangue. Park je vhodný na prechádzky s deťmi, bicyklovanie. Popri parku tečie rieka Blava. Toto miesto má veľký potenciál pre cestovný ruch, pretože je to vhodné miesto na rekreáciu.

ŠPAČINCE

V Špačinciach sa takisto nachádza kultúrny dom, ktorý má až 300 miest na sedenie. Ďalšie kultúrne podujatia sa konajú v amfiteátri. Medzi tradičné podujatia organizované obcou patrí stávanie mája, deň matiek, deň detí, hody, Mikuláš ale aj Špačinský kotlík, kto popri ochutnávke gulášu môže človek aj vyhrať plnohodnotné ceny. Táto akcia môže prilákať aj ľudí z okolitých dedín, keďže tam vystupujú rôzne hudobné kapely. K rozvoju obci výrazne vplyva aj folklórna skupina Špačinčanka.

Rozvoj cestovného ruchu môže byť do budúcnosti pre obec veľkou výzvou. Cestovný ruch môže pomôcť samotnému rozvoju obce a tým sa môže zvýšiť životná úroveň obyvateľstva. Už spomínaný amfiteáter je vhodným miestom pre organizovanie rôznych kultúrnych ale i spoločenských akcií, ktoré môžu prilákať aj návštevníkov zo širšieho okolia. Rozvoj vidieckeho turizmu a agroturizmu je veľmi dôležitý pre túto obec. Ako každá obec, aj táto disponuje rôznymi kultúrnymi a prírodnými danosťami, ktoré môžu byť dobrou príležitosťou pre rozvoj obce. Špačince majú výhodnú strategickú polohu, len pár km od krajského mesta - Trnavy. Práve obyvatelia mesta by sa mohli vo voľnom čase utiekať do vidieckych oblastí, kde by si mohli užiť pokoj vidieka v spojení s prírodou. Rodiny s deťmi by mohli spoznať, ako funguje život na vidieku a spoznať typické domáce zvieratá. Obec ma vhodné podmienky na rozvoj cykloturistiky a keďže nad touto myšlienkou rozmýšľali

už dlhšie, v súčasnosti obec dostala nenávratný finančný prostriedok vo výške cez 1,3 milióna eur z fondov na výstavbu cyklotrasy. Cyklotrasa by mala spájať Špačince s Trnavou a Bohdanovcami nad Trnavou. Prvá etapa bola schválená Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. Práve toto rozhodnutie by mohlo prilákať ďalších turistov so záujmom o cykloturistiku. (Cyklistické prepojenie mesta Trnava a obcí Bohdanovce nad Trnavou – Špačince, 2021)

DOLNÉ DUBOVÉ

Organizujú sa tu každoročne kultúrne podujatia ako stávanie mája, deň Matiek, detský karneval, fašiangy ale i rybárske preteky alebo memoriál Jožka Hrčku. Pri obci sa nachádza Dubovská priehrada, ktorá slúži na rekreáciu a rybolov. (Vodná nádrž Dolné Dubové) Podľa recenzií, ktoré sme našli na internete, môžeme zhodnotiť, že ľudia túto priehradu okrem rybolovu využívajú aj na kúpanie sa počas letných mesiacov, na opekačky, prechádzky alebo piknik. V minulosti sa taktiež táto nádrž využívala na rekreačné účely, avšak oficiálne kúpanie nikdy nebolo povolené.

TRAKOVICE

V obci pôsobí ochotnícke divadlo – Divadlo na TrakOch, ktoré vzniklo už v roku 2001, momentálne tam pôsobí cez 20 členov. Každoročne organizujú rôzne predstavenia, letné kino, oldies party či detské mikulášske predstavenia. (Divadlo na TrakOch) V obci pôsobí aj futbalový a tenisový klub. Práve tieto organizácie by mohli prilákať občanov aj zo širšieho okolia, najmä teda divadlo, ktoré sa v širšom okolí obce nenachádza. Najvýznamnejšou pamiatkou obce je kostol sv. Štefana a medzi ďalšie pamiatky patria kamenné kríže a sochy, ktoré nemajú takmer žiaden význam pre cestovný ruch. Kedysi sa v obci organizovali v kultúrnom dome zábavy, ako napríklad typická hodová, štefanská, veľkonočná za ktorými cestovali mladí aj zo širšieho okolia. V súčasnosti sa tu už tieto zábavy neorganizujú. Geografická poloha obce v regióne, konfigurácia terénu a ostatné prírodné a technické danosti nezaraďujú obec medzi rekreačne atraktívne oblasti cestovného ruchu vo vzťahu k širšiemu okoliu.

ŽLKOVCÉ

Zo zistených údajov sme zistili, že tam nie sú žiadne predpoklady rozvoja obce.

RATKOVCE

Zo zistených údajov sme zistili, že tam nie sú žiadne predpoklady rozvoja obce.

RADOŠOVCE

Zo zistených údajov sme zistili, že tam nie sú žiadne predpoklady rozvoja obce.

PEČEŇADY

Táto obec sa môže pýšiť pomenovaním „najbohatšia obec na Slovensku“ a mnohí ju prirovnávajú k niektorým rozvinutejším obciam v Rakúsku. Táto obec je najbohatšia kvôli tomu, že na ich pozemkoch „vyrástla“ atómová elektrárňa. Po páde vlády komunistov nastal rozvoj tejto malej obce. Takisto administratívne budovy atómových elektrární stoja na pečeňandských pozemkoch. Obec disponuje bezplatným používaním internetu, kanalizáciou a mnoho ďalšieho. V pláne majú vybudovať aj aquapark s termálnym vrtom v športovom areáli Relax centra. Jednou z nevýhod života v tejto obci je nedostatočne rozvinutá autobusová doprava, keďže obec leží na okraji okresov Piešťany, Trnava a Hlohovec. Avšak, množstvo ľudí pracuje práve v neďalekej elektrárni a taktiež množstvo ľudí disponuje aspoň jedným autom v rodine. V obci sa nachádza kostol, budova bývalého kláštora ale aj kaštieľ, ktorý momentálne slúži ako centrum pre deti a rodiny. Pečeňady disponujú aj prerobeným kultúrnym domom, kde sa tradične organizujú rôzne podujatia, ako deň detí, karneval. Najväčšia kultúrna akcia sa koná v lete s názvom Pečeňandské hudobné leto, na ktorom každoročne v júni vystupujú v parku rôzne dychové hudby nie len zo Slovenska. Na konci augusta sa tu organizuje aj súťaž vo varení guláša, ktorá je zároveň aj rozlúčkou s letom. Ďalšou nevýhodou je že obec je menšia a tak obyvatelia až tak nevyužívajú ponúkané služby, a tak sa snažia ľudí do reštaurácia prilákať aj z ostatných obcí. (Oficiálna stránka obce Pečeňady)

V obci sa nachádza geotermálny vrt a tak chcú tuto možnosť využiť a vybudovať aquapark, projekt za 2,5 milióna € uhradí samospráva z vlastných peňazí a bonitu zabezpečila obci daň z nehnuteľnosti, ktorú jej platia elektrárne v Jaslovských Bohuniciach. Vodu chcú využiť nie len na kúpanie ale aj na vykurovanie. Podľa znalca by tam mohli vzniknúť aj kúpele. Tým by mohli v obci vzniknúť nové pracovné miesta v oblasti cestovného ruchu a tým by sa aj zatriktívnila obec, keďže v okolí sa nič podobné nenachádza. Taktiež by to bol nový zdroj príjmu pre obecný rozpočet. (Piešťanský denník) V obci môžeme nájsť už spomínané relax centrum, v ktorom sa nachádzajú okrem posilňovne aj tenisové kurty a multifunkčné ihrisko. V areáli sa nachádza aj kaviareň. Obec má vybudované aj cyklochodníky, ktoré by pri vhodnom napojení s okolitými obcami mohli zvýšiť taktiež príliv turistov so záujmom o cykloturistiku. (Oficiálna stránka obce Pečeňady)

Záver

V našej bakalárskej práci sme sa zaoberali rozvojom vidieka vo vybratej destinácii cestovného ruchu. Zvolenou destináciou bolo územie občianskeho združenia Naše Jadro, do ktorého spadá 9 obcí, patriacich do Trnavského samosprávneho kraja. Cieľom združenia je podpora trvalo udržateľného rozvoja celého územia.

Cieľom našej bakalárskej práce bolo pomocou primárnych a sekundárnych zdrojov skúmania zhodnotiť možnosti rozvoja vidieckeho cestovného ruchu v obciach, ktoré patria do občianskeho združenia Naše Jadro. Cieľ našej práce sme naplnili pomocou našich troch čiastkových cieľov.

Prvým čiastkovým cieľom bolo zhodnotenie súčasného stavu rozvoja obcí. Naštudovali sme si webstránky jednotlivých obcí a taktiež Programy hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Zistili sme, že väčšina obcí sa nijako nepodieľa na rozvoji obcí alebo veľmi minimálne, pretože obce nemajú až tak veľký potenciál rozvoja z dôvodu nenachádzajúcich sa dostatočných prírodných a kultúrnych atraktivít.

Náš ďalší čiastkový cieľ bol zameraný na skúmanie objektov cestovného ruchu ako ubytovacích, stravovacích zariadení, kultúrnych a športových zariadení na území riešených obcí. Vytvorili sme si tabuľku, do ktorej sme si zaznačili všetky nasledovné atribúty. Zistili sme, že obce Jaslovské Bohunice, Malženice a Špačince sú najlepšie rozvinuté, majú väčší výber ubytovacích a stravovacích zariadení, takisto sa tam nachádzajú športové ihriská, kultúrne domy a organizujú sa tam rôzne kultúrne akcie. Nachádza sa tam teda dobrá občianska vybavenosť.

Tretí čiastkový cieľ našej práce bol zameraný na zistenie ďalších možností a plánov rozvoja. Pomocou dopytovania starostov obcí Jaslovské Bohunice a Špačince sme zistili, že sa považujú za obce, v ktorých nie je veľká možnosť rozvíjať vidiecky cestovný ruch. Napriek tomu, obe obce budú naďalej organizovať rôzne kultúrne podujatia.

Celkovým výsledkom našej práce je, že riešené územie nemá príliš veľký potenciál rozvoja vidieckeho cestovného ruchu. Je to najmä z dôvodu nedostatočných prírodných a kultúrnych atraktivít, ktoré by mohli prilákať širšie obyvateľstvo. Preto by sa združenie malo naďalej snažiť o rozvoj, aby v budúcnosti aj toto územie bolo atraktívne z hľadiska vidieckeho cestovného ruchu.

Zoznam použitej literatúry

1. Cyklistické prepojenie mesta Trnava a obcí Bohdanovce nad Trnavou – Špačince. 2021. [11.01.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.spacince.sk/oznamy/cyklisticke-prepojenie-mesta-trnava-a-obci-bohdanovce-nad-trnavou-spacince-i-etapa-informacia-o-schvaleni-ziadosti-o-nfp.html>
2. Čo je NSRV. 2015. [15.02.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.nsrv.sk/index.php?pl=17>
3. DROP Malženice. 2009. [11.01.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://malzenice.webnode.sk/o-nas/>
4. European Commission – Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka [11.01.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: https://ec.europa.eu/regional_policy/sk/policy/what/glossary/e/european-agricultural-fund-for-rural-development
5. European Commission – Community-led local development. [11.01.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/funding/local-partnerships_sk#ecl-inpage-232
6. European Network for Rural Development. [11.01.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: https://enrd.ec.europa.eu/country/slovakia_en
7. European Network for Rural Development – LEADER cooperation. [14.01.2022]. [elektronický zdroj]. https://enrd.ec.europa.eu/leader-clld/leader-cooperation_en
8. GÁL, P. Obnova dediny so zameraním na cestovný ruch. Bratislava: Ateliér obchodu a cestovného ruchu. 1991. 145s. ISBN 80-7137-186-6
9. Gajdoš, P. Zmeny v bývaní v meste a na vidieku. 2012. [09.04.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.uzemneplany.sk/sutaz/zmeny-v-byvani-v-meste-a-na-vidieku>
10. Hájek T. Countryside, tourism development and national heritage revitalisation. Agric. Econ., 2002, 48 (6) 259-262 s. ISSN 0139-570X
11. HLADKÝ, M. - RAJČÁKOVÁ, E. Činnosť miestnej akčnej skupiny Vršatec v kontexte aktivít cezhraničnej spolupráce In: XX. mezinárodní kolokvium o regionálních vědách. Sborník příspěvků. Brno: Masarykova univerzita, 2017. s. 833–840. ISBN 978-80-210-8587- 9. [06.03.2022] [elektronický zdroj]. Dostupné na internete:

<https://is.muni.cz/do/econ/soubory/katedry/kres/4884317/Sbornik2017.pdf#page=833>

12. Jarábková, JANA - Malachovský, ANDREJ - Palenčíková ZUZANA. Vidiecky cestovný ruch a jeho perspektívy. 2021. 215 s. [11.01.2022]. [elektronický zdroj]. ISBN: 978-80-552-2322-3 Dostupné na internete: <http://www.slpk.sk/eldo/2021/dl/9788055223223/9788055223223.pdf>
13. KAMPF V., Najbohatšia na Slovensku In: *Časopis Život*. 2020. č. 8. Dostupné na internete: https://www.pecenady.sk/download_file_f.php?id=1295086
14. KEREKEŠ, J. Vidiecky cestovný ruch a agroturistika v slovenských obciach a regiónoch. 2019. [12.01.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.euroekonom.sk/vidiecky-cestovny-ruch-a-agroturistika-v-slovenskych-obciach-a-regionoch/>
15. KEREKEŠ, J. Turizmus v rozvoji vidieka. 2020. [11.01.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <http://www.1000knih.sk/obchod/turizmus-v-rozvoji-vidieka1>
16. KOSTROVÁ, J. Podstata a fungovanie mikroregiónov. Brno: FOND MIKROPROJEKTŮ. 2014. [27.02.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: http://mikroinovace.eu/wp-content/uploads/2014/07/12_Kostrova-Podstata-a-fungovanie-mikroregionov.pdf
17. LEADER – Národná sieť rozvoja vidieka. [10.01.2022] [elektronický zdroj] Dostupné na internete: <https://www.nsrv.sk/?pl=69>
18. MAJER MALŽENICE. 2019. [10.01.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <http://www.majermalzenice.sk/>
19. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka [10.12.2021]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.mpsr.sk/sk/index.php?navID=47&sID=43&navID2=1>
20. Moja obec v štatistikách. [10.12.2021]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html?obec=SK0217507156>
21. MOSELEY, J. Malcolm. Rural Development: Principles and Practice. Londýn: SAGE Publications Ltd, 2003. 227 s. ISBN 978-0-7619-4767-7
22. MLYN RADOŠOVCE. 2019. [10.1.2022] [elektronický zdroj] Dostupné na internete: <http://www.mlynradosovce.sk/>
23. NUNVAROVA, S. Local action groups – entities of rural development. Brno: Masayk University, 2014, s. 361-366. [06.03.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na:

- https://mnet.mendelu.cz/mendelnet2014/articles/58_nunvarova_1040.pdf?id=1040&file=58_nunvarova_1040.pdf
24. OECD. Tourism strategies and rural development. 1994. [11.01.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.oecd.org/cfe/tourism/2755218.pdf>
 25. Oficiálna stránka obce Jaslovské Bohunice - Život v obci [10.01.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.jaslovske-bohunice.sk/zivot-v-obci/kultura/festivaly/>
 26. PATÚŠ, Peter a kol. Podnikanie vo vidieckej turistike – lesoturistike, Zvolen, 2007. 108 s. [10.12.2022] [elektronický zdroj] ISBN 978-80-8093-032-5 Dostupné na internete: https://web.nlcsk.org/wp-content/uploads/2019/11/podnikanie_vid_tur.pdf
 27. PEČEŇADY. Oficiálna stránka obce. [10.12.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.pecenady.sk/>
 28. Piešťanský denník. [10.12.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.piestanskydennik.sk/2018/02/12/pecenady-planuju-stavat-termalne-kupalisko/>
 29. Predstavenia - Divadlo na Trakoch. [17.12.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://divadlonatrakoch.sk/predstavenia/>
 30. Program rozvoja vidieka. 2015. [17.12.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.partnerskadohoda.gov.sk/program-rozvoja-vidieka/>
 31. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja. 2015. [15.12.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.trnava-vuc.sk/data/att/18344.pdf>
 32. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Malženice na roky 2015-2025. 2015. [15.12.2021]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.malzenice.sk/sites/default/files/Z%C3%A1kladn%C3%A1%20str%C3%A1nka/PHSR%20Malzenice%202015%20-%202020%20-%20final.pdf>
 33. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Jaslovské Bohunice na roky 2015-2025. 2015. [15.12.2021]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: https://www.jaslovske-bohunice.sk/e_download.php?file=data/editor/242sk_1.pdf&original=phsr_2015-2025.pdf
 34. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Dolné Dubové na roky 2022-2026. 2021. [15.12.2021]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete:

- <https://www.obce-epro.sk/files/documents/program-hospodarskeho-rozvoja-a-socialneho-rozvoja-dolne-dubove-4.pdf>
35. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obcí Ratkovce a Žlkovce na roky 2014-2020. 2015. [15.12.2021]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: https://www.zlkovce.sk/download_file_f.php?id=639793
36. Program rozvoja obce Špačince na roky 2015-2025. 2016. [15.12.2021]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: https://www.spacince.sk/download_file_f.php?id=671233
37. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Trakovice na roky 2015-2025. 2015. [15.12.2021]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.trakovice.sk/zverejnovanie/program-hospodarskeho-a-socialneho-rozvoja-phsr/>
38. Relax Café. 2018. [10.1.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.pecenady.sk/relax-cafe.html>
39. Rozhovor so starostami obcí Jaslovské Bohunice a Špačince. Vlastné spracovanie. 2022. Dostupné na internete: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSf1KRnZfhcry4gcB4Pt_QLpp6Cd_IUJm--Y-JcsV9DNhF1Jrw/viewform
40. Rozhovor s OOCR Trnava Tourism. Vlastné spracovanie. 2022. Dostupné na internete: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeBhdnnu91amb_Li65f1cJELyMYoEbuvXzLNbzBW-VWmDI8mA/viewform
41. SARVAŠOVÁ, Z. - ŠÁLKA, J. Politika rozvoja vidieka a lesníctvo na Slovensku. Zvolen: Národné lesnícke centrum. 2011. 57 s. [10.03.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: https://www.researchgate.net/publication/279443492_Politika_rozvoja_vidieka_v_slovenskom_lesnictve?enrichId=rgreq-42ad9183059495cbba1e1572eb4abe56-XXX&enrichSource=Y292ZXJQYWdlOzI3OTQ0MzQ5MjU0NDYwMjU0NjE5NTY2MDhAMTQzNTY2ODQ0OTM0OQ%3D%3D&el=1_x_2&esc=publicationCoverPdf
42. Sčítanie obyvateľov, domov a bytov. 2017. [12.03.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: http://www.sodbtn.sk/obce/obce_typ_mapa.php
43. SEKCIA ROZVOJA VIDIEKA A PRIAMÝCH PLATIEB - Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. [12.03.2022]. [elektronický zdroj].

- Dostupné na internete: <https://www.mpsr.sk/rozvoj-vidieka-a-priame-platby-rybne-hospodarstvo/47-43-1>
44. SLOBODNÍKOVÁ, Oľga. VIDIECKY CR a jeho rozvoj. 2020. [14.03.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.sazp.sk>
 45. Stratégia rozvoja infraštruktúry kultúry, kultúrnych inštitúcií a kultúrnych aktivít na území Trnavského samosprávneho kraja. 2008. [08.01.2022]. [elektronický zdroj] Dostupné na internete: <https://www.trnava-vuc.sk/data/att/11042.pdf>
 46. Stratégia rozvoja vidieka na území Trnavského samosprávneho kraja. 2008. [08.01.2022]. [elektronický zdroj] Dostupné na internete: <https://www.trnava-vuc.sk/data/att/11044.pdf>
 47. ČERVENKA, Martin. Stratégia CLLD Občianskeho združenia Naše Jadro. 2018. [15.11.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: https://www.nasejadro.sk/download_file_f.php?id=1205888
 48. Stratégia CLLD Miestnej akčnej skupiny MAS 11 PLUS. 2018. [25.03.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: https://www.mas-11plus.sk/e_download.php?file=data/editor/49sk_2.pdf&original=strategia_MAS_11_PLUS.pdf
 49. Tenisový klub Trakovice. [11.12.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.trakovice.sk/obec-2/spolocenske-organizacie/tenisovy-klub/>
 50. Ubytovňa FARAON Malženice - RobotnickeUbytovne.sk. Najväčší zoznam robotníckych a turistických ubytovní 2012. [10.12.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://robotnickeubytovne.sk/ubytovna/224/>
 51. UNWTO - Rural Turism. [10.03.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.unwto.org/rural-tourism>
 52. Vodná nádrž Dolné Dubové - Portál cestovného ruchu mesta Trnava 2013 [10.12.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.vitajevtrnave.sk/sk/register/vodna-nadrz-dolne-dubove/>
 53. Zoznam schválených miestnych akčných skupín pre obdobie implementácie 2014 – 2020 – Národná sieť rozvoja vidieka. 2015. [11.01.2022]. [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.nsrv.sk/?pl=91>